

“El nacionalisme s'estén a Mallorca”

Maria Antònia Vadell és vicepresidenta i consellera de Cultura i Patrimoni del Consell de Mallorca, en representació del PSM-Entesa Nacionalista, partit del qual és dirigent i candidata número 2 a la llista autonòmica el 25 de maig.

Comencem per com ha anat la legislatura.

—Com a tot el Consell, ha estat marcada per la reestructuració general de totes les àrees produïda per la llei de consells insulars.

—Una llei que, de fet, no va entrar en vigor fins el juny de 2001. És a dir, que el nou Consell Insular no té ni dos anys.

—Així és. El Parlament va aprovar-la i el Govern central va recórrer al Constitucional en contra, el qual la deixà en suspens i al cap de mig any aixecà la suspensió. És llavors quan podem començar a fer feina fent el reglament, que és la norma que estructura tot el Consell.

—I tenen la pràctica totalitat de competències en cultura que abans eren del Govern autonòmic.

—Això ha requerit reorganitzar-ho tot. Abans l'estructura era la pròpia de l'antic consell, com una diputació, per entendre'ns, i ara té una estructura més semblant a un govern. Nosaltres, el Departament de Cultura i Patrimoni, ens estructurarem en tres àmbits: una secretaria tècnica, que gestiona la part legal i administrativa; Cultura i Patrimoni, que gestiona les iniciatives pròpies del Departament i la infraestructura, com ara biblioteques, arxius, etc.; i, finalment, Relacions Culturals i Joventut, que és la que s'ocupa de la relació amb tota la societat cultural mallorquina.

—Parli'm de com van aquestes relacions amb el món cultural.

—Jo pens que hem fet una bona feina. Hem creat una interlocució directa, oberta als agents culturals. Això, al mateix temps que hem fet tota la reordenació burocràtica i administrativa que, com es pot imaginar, no és fàcil.

La complexitat d'una reordenació tan grossa no és mai fàcil. Però així i tot pens que el contacte amb el món cultural mallorquí funciona bé, és una relació prou fluida.

—I quant a realitzacions, què s'ha fet en aquests quatre anys?

—Sense entrar en detalls molt concrets, hem posat en marxa el Centre Cultural de la Misericòrdia amb el centre d'informació que dona cobertura a totes les associacions culturals mallorquines: qualsevol pot venir a demanar informació sobre subvencions, programació, com relacionar-se entre elles... Hem posat en marxa, també, el Casal d'Entitats, que és un espai que cedim a les entitats culturals com a infraestructura —adreça, despatxos, llocs de reunió...— perquè hi puguin desenvolupar les seves activitats. Hem creat l'Il·la de Llibres, que és una llibreria institucional on hi ha totes les publicacions institucionals que es fan a Mallorca, a l'abast de qualsevol interessat. S'ha donat acollida, a la seu central de la Misericòrdia, a l'Arxiu del So i la Imatge, que funcionava en una seu provisional. Hem creat nous serveis, que comencen a caminar: el Centre de Documentació Teatral, l'Àrea d'Arts Escèniques, la d'Arts Plàstiques, la Musical... I després, s'han fet totes les programacions d'activitats normals de tipus cultural arreu de Mallorca.

—La promoció exterior va ser un segell de l'anterior conseller de Cultura del Consell, Damià Pons, una competència que té el Govern; però vostès hi participen també. Està fracassant, com a vegades es diu, aquesta penetració de productes culturals mallorquins en mercats com el català o el valencià?

"Si l'Ajuntament de Palma i el Consell de Mallorca fossin del mateix signe polític la reforma del Teatre Principal ja estaria enllestida."

—No. El problema és que no és fàcil. Quan en Damià començà aquesta tasca ja sabíem que no seria gens fàcil. Es fan passes. I importants. Ara estam perfectament coordinats amb el Govern balear. El Consell té produccions en arts plàstiques, teatrals, etc., i li interessa promocionar-les a fora. I ho feim amb el Govern, conjuntament. No és gens fàcil, però no hi ha cap altre camí que no sigui insistir, tant com sigui necessari. El mercat insular, i tot el balear, és molt limitat i cal obrir portes de penetració, que és el que fem, a tot el mercat catalanoparlant. Ara bé, som perfectament conscient que queda moltíssim per fer, que no sempre tothom ho veu igual, però cal tenir present que fa molt poc temps que hi estam immersos en aquesta tasca.

—La crítica principal que se li fa a la seva gestió és el tancament per obres de reforma, encara no començades, del Tea-

tre Principal, la seu escènica pública més important de Mallorca, i de Balears.

—La reforma del Teatre Principal és el projecte més arriscat i ambiciós que ens hem trobat com a repte, i l'hem assumit. Sé que hi ha crítiques, però s'havia de fer. S'havia de fer aquesta passa. El Principal va ser construït el 1860. Està en molt males condicions. Per exemple, a cada representació hi havia d'haver una dotació de bombers a fora. Per què? Perquè s'incomplia la normativa antiincendis. També calia reestructurar parts de l'edifici per motius de seguretat, quant a capacitat d'evacuació, que era també del tot incorrecta segons la normativa. Era necessari reformar l'escenari perquè era tan petit que afectava negativament el tipus d'obres que s'hi representaven. D'altra banda, hi havia reformes fetes l'any 1932 per condicionar el Teatre com a sala de cinema que perjudicaven l'acústica, i això és un problema

important per a les representacions, i també, és clar, s'havien de fer reformes per solucionar això. Mancava espai de magatzem... Eren una gran quantitat de coses que estaven pendents de resoldre. El Teatre Principal no estava bé. Una opció era anar posant remeis parcials i una altra afrontar una reforma integral. Això és el que vaig decidir fer, sabent que hi havia riscos i acceptant-los, però sé que, quan s'acabi, Mallorca tindrà un gran teatre públic i en el cor de Palma. A tothom li ha d'interessar, i tothom en gaudirà.

—Però les obres no han començat i ja fa un parell d'anys que està tancat.

—No han començat perquè estam pendents del permís que ens ha de donar l'Ajuntament de Palma de Mallorca.

—Que és del PP.

—Sí.

—Hi ha boicot polític?

—No ho crec... sí crec que si l'Ajuntament i el Consell fossin del mateix signe polític la reforma ja estaria llista. Però si no s'ha acabat no és per boicot, més aviat és per una actitud defensiva, en certa manera... però bé, el que vull ressaltar és que, per exemple, per poder encabir-hi el nou escenari, més gran i mecanitzat, s'ha hagut de canviar el Pla General d'Ordenació Urbana de Palma, atès que s'augmenta el volum de l'edifici per raons estructurals. I ja està modificat el Pla. Això és l'important. Estic segura que els problemes que encara resten, els resoldrem. I des del moment en què tinguem el permís que resta, al cap de dos anys o dos anys i mig tendrem un nou Teatre Principal que serà un orgull dels mallorquins i mallorquines.

—Passem a política de partit. El seu, el PSM, comparteix el govern del Consell Insular amb UM, mentre que la resta de partits del Pacte de Progrés, PSIB i Els Verds, li donen suport però no participen en el govern insular.

—Sí, és una situació anòmala. Nosaltres ho hem dit moltes vegades. La gestió d'una institució per part d'un o dos partits polítics sense tenir la majoria no ens sembla una cosa raonable.

—I per què ho acceptaren?

—Es una situació complexa que no ens agradaria repetir. El PSOE i EU—Els Verds renunciaren a la gestió en el Consell Insular, però sí que participen en la gestió del Govern balear. UM renuncià al Govern balear i gestiona el Consell. Nosaltres, el PSM, som l'únic partit que és a les dues bandes. Ho acceptàrem perquè els altres així ho volgueren per a sí mateixos. Cada part renuncià a la gestió en una institució perquè va voler. Nosaltres no. No jugàrem a aquest joc. No ens agrada, sincerament. I ja hem dit moltes vegades que en vistes a la repetició d'un pacte, tots els partits haurien de compartir alhora les institucions. Ens sembla lògic. Ara potser els altres també veuen que no ha acabat de funcionar. En qualsevol cas nosaltres convidam els altres a compartir aquesta concepció.

—La gestió n'ha resultat afectada?

—No la gestió de la institució, ni el dia a dia. Però, evidentment, aquesta

JOAN CELIS

"Pens que els canvis electorals el 25 de maig, respecte de 1999, seran mínims."

"Els nacionalistes anem creixent, i arribarà el dia que ens trobarem. Això segur"

forma peculiar de pacte sí que ha influït en assumptes bàsics, polítics, com és la manca, encara, d'un acord en política territorial que permeti desbloquejar els temes de desacord i arribar a un pacte general per tirar endavant totes les normes i lleis pendents.

—Si els partits del Pacte estiguessin tant en el Govern balear com en el Consell Insular s'hagués arribat a un acord?

—Crec que sí. Hagués estat possible que tots parléssim alhora, en les dues institucions, i potser no s'haguessin fet anuncis inconvenients d'acords que no existien, o bé eren parcials. S'hagués parlat més i s'hagués pogut arribar a un acord. Això, pensam en el PSM, ens ha de fer veure que cal rectificar certes formes d'actuar per intentar repetir el Pacte de Progrés, que és l'aspiració de tots.

—Què tal veu les pròximes eleccions?

—Uff... no sé què passarà. El que estic ben segura és que serà dura, molt dura la campanya. Això anirà *in crescendo* i les dues darreres setmanes, pròpiament la campanya, segurament seran les més dures. Tots els partits voldran rendibilitzar la seva gestió, però sobretot tendrem el PP, que anirà de totes totes a intentar recuperar allò que considera *seu*, el poder. Jo estic segura que els mallorquins i mallorquines sabran apreciar la feina feta. Ara bé, també és cert que l'evolució electoral demostra que l'ancorament del vot és molt intens. Difícilment el votant canvia el sentit del seu vot. Això em fa pensar que no hi haurà transvasaments de vot. I pens que els canvis electorals el 25 de maig, respecte de 1999, seran mínims.

—Les enquestes auguren que el PP perdre dos diputats com a mínim.

—No dic que no hi hagi algun canvi, però serà molt petit. El PP és un partit molt poderós que té una enorme massa de votants que, passi el que passi, no canviaran el seu vot. No hi haurà grans canvis.

—Vostè va ser dels militants significats del PSM que van prendre posició en favor d'una coalició per a les eleccions generals de 2000 amb UM. Però no va ser possible. Ara, sembla que les relacions són fins i tot pitjors que aleshores.

—Igual, jo diria.

—Com veu ara aquesta dispersió nacionalista?

—És evident que la dispersió fa que la representació al Consell i al Parlament potser tenguim menys potencialitats. Això és clar. Però bé, tampoc no em preocupa gaire. Jo ho mir a l'inrevés. El fet és que UM presenta més candidatures als pobles que fa quatre anys, que ERC en presenta un nombre significatiu, i que nosaltres, el PSM, també n'hem augmentat respecte el 1999, què vol dir això? Que el nacionalisme s'estén, a Mallorca. Fa deu anys hagués estat impensable fer tantes llistes. Tots els nacionalistes anem creixent i arribarà el dia que ens trobarem. Això segur.

Miquel Payeras